

als hij, in elk kind den eigen aard van dat kind ervaart en uitbeeldt.

Zijn geniale ver-teekeningen, — door een enkelen schoolmeester mis-teekeningen genoemd, — laat hij bij zijn kinder-beeltenissen weg, en voor zoover zulke ver-teekeningen er tóch zijn, zijn ze on-opzettelijk.

Het jongetje dat wij hier voor ons hebben, zit als 't ware ingeperst in een hoek van het vertrek. Nu zal hij vanzelf wel tamelijk stil zitten. Dat is het echter niet alleen. Dit in een hoek zitten hoort bij dit jongetje. Gij kunt dat zien aan zijn gezicht. Dat gezicht is heel lief, maar ook heel schuchter. Angstig zelfs. Kruidje-roer-me-niet-achtig. Zoo'n kind voelt zich thuis in een hoek; aan twee kanten in den rug gedekt. Daar hoort bij: de manier waarop dit kind zijn pop vasthoudt. En daar hoort óók bij: dat scheeve, eenigszins verlegen zitten, en dat opgetrokken voetje met den afgezakten schoen.

En het is alles geschilderd op een manier, die gij op deze bladzijden nog niet ontmoet hebt. Ik kijk naar het kopje. Het licht plat in 't gezicht. Dat heeft alleen Charley Toorop óók gedaan. Maar voorts, welk een eenvoud en tegelijk welk een teederte.

Ik kijk nu naar de armen. Kijk met mij mee en constateer in die armen een summum van eenvoud en toch ook weer van gevoeligheid. Immers gij hadt daar nog niets van gezien, dat die armen zóó eenvoudig en grootsch van teekening en van schildering zijn. En dan daarbij dat aardige, dat Sluyters een eigenaardigheid in de manier waarop de stof het licht weerkaatst, — als aanleiding aangrijpt om in de beide onder-armen deze interessante donkerten binnen de lichte omtrekstinten te zetten.

En daarbij komt dan nog de kleur, die bij Jan Sluyters altijd een gamma is, dat het gevoel op een zeer bijzondere wijze treft en streelt.

Maar ook zonder dat ik er de rijpe en over-rijpe kleur-kontrasten van Jan Sluyters bij heb, geniet ik van deze schildering in reproductie, alsof ik een drank drink die buitengewoon smakelijk, en opwekkend, en voedend is.

Gij wilt dit wel van mij gelooven, en ook gij vindt dit jongetje verrassend geestig geschilderd; maar gij hebt bezwaar tegen de verteekening van het gezicht. Dat de afstand van het ééne oog tot den mond zóóveel grooter is dan de afstand tusschen den mond en het andere oog, noemt gij een ontoelaatbare mis-making. Ook zegt gij: En dan zoo'n pop. Een zóó wanstaltige pop bestaat immers niet.

Naar mijn overtuiging heeft Jan Sluyters hierop geen ander antwoord dan: Dat afstands-verschil tusschen oogen en mond moet, in mijn schilderij, blijkbaar zoo zijn. Anders had ik het immers niet zoo geschilderd. Het is waar, bij het kind-zelf kunnen die afstanden normaler zijn. Maar als ik hier nu op ging terugkomen en aan zoo'n oog knoeien, dan deed ik véél beter met een heel nieuw schilderij te maken, maar gij zoudt dan dààrbij wel weer vallen over een andere verteekening. Als gij een portret zonder verteekening wilt, moet gij naar den fotograaf, — en dan nòg?

Over die gekke pop spreekt gij, na zoo'n antwoord, heelemààl niet meer. Ik ook niet.

En als wij nu die spanne van vijftien geslachten, welke deze beknopte beschouwing omvat, weer in gedachte overzien, dan bemerken wij dat de gave om het kind kinderlijk te beelden, wisselend is. Wij zien het peil dier gave eerst rijzen, dan dalen en vervolgens weer rijzen, zoodat wij haar veranderingen als een golflijn zouden kunnen weergeven.

En nu zijn wij gewend, op 't stuk van schilderkunst, den hoogsten top van die golflijn in de zeventiende eeuw te vinden; maar thans, nu het dat zeer bizondere geval van het kinderlijk schilderen van het kind betreft, geloof ik niet dien regel ook hier bevestigd te zien.

Als ik dat kopje van Breitner nog eens beschouw, en via Van Gogh en Charlie Toorop bij Jan Sluyters' knaapje beland, dan vraag ik mij af of wij eigenlijk niet eerst thans op den top van ons beeldend vermogen zijn aangeland, wat de natuurlijke en argelooze schildering van „het kind” betreft.